

רע"פ 624/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 624/22

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים ב-עפ"ג 8000-12-21 מיום 30.12.2021 שניתן על ידי השופטים: א' דראל, א' אברבנאל ו-ח' זנדברג; ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד גבריאל טרונישילי

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטים א' דראל ו-א' אברבנאל והשופטת ח' זנדברג) ב-עפ"ג 8000-12-21 מיום 30.12.2021, בגדרו נדחה ערעור המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (סגן הנשיא י' מינטקביץ) ב-תפ"ע 14502-02-21 מיום 25.11.2021.

2. כתב האישום נגד המבקש מונה שני אישומים המתייחסים למעשים שהתרחשו במסגרת עבודתו כנהג מונית:

אישום ראשון - ביום 27.1.2020 עלו למוניתו של המבקש ל' - קטינה ילידת שנת 2003, ואחותה הצעירה בת ה-9. במהלך הנסיעה, כאשר ל' ישבה בכיסא הסמוך למושב הנהג, הניח המבקש את ידו על ירכה, והיא הזיזה את ידו. דקה לאחר מכן, הניח את ידו בשנית על ירכה. המבקש אף הציע ל-ל' כי יבוא לאסוף אותה מיעד נסיעתה, והיא השיבה

עמוד 1

לו "ממש לא".

אישום שני - ביום 12.9.2020 עלתה מ' למוניתו של המבקש. לאחר שהמבקש התעקש כי מ' תשב לידו, ולא במושב האחורי, מ' הסכימה לכך. במהלך הנסיעה המבקש הניח את ידו על ירכה של מ' וליטף אותה. בתגובה לכך מ' הזיזה את רגלה, ושלחה הודעה לידיד בשם ע' וביקשה כי יתקשר אליה, והשניים שוחחו בטלפון מספר דקות.

עם הגעת המונית למקום מגורי מ', המבקש שב וליטף את רגלה "כלפי מעלה". מ' אמרה למבקש כי מעשה זה "לא נעים" לה, וביקשה ממנו להזיז את ידו, אך הוא לא עשה זאת. משכך, מ' הרחיקה את ידו ממנה. בשלב זה המבקש הציע ל-מ' כי הם "יצאו לסיבוב אחרי שחבריה ילכו" אך היא סירבה ואמרה שיש לה חבר. המבקש הניח את ידו על רגלה של מ' פעם נוספת, והיא שבה והבהירה לו שזה "לא נעים" לה וביקשה כי יוריד את ידו מירכה, אולם הוא הציע לה בשנית "לצאת לסיבוב". לבסוף, ורק כאשר מ' אמרה למבקש כי היא מאורסת, הזיז את ידו מרגלה. לאחר מכן, המבקש הציע למ' לקחת את מספר הטלפון שלו למקרה שתרצה "להיפגש או לשבת". מ' סירבה להצעתו ויצאה מהמונית.

בגין מעשים אלו יוחסו למבקש שתי עבירות של מעשה מגונה, לפי סעיף 348(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק).

3. המבקש הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום. מאחר שבקשת רשות הערעור שלפניי היא לעניין עונשו של המבקש, אציין בתמצית כי בית משפט השלום ראה לאמץ את עדויות המתלוננות, אשר נתמכו בחיזוקים ראייתיים שונים, לרבות בכך ששתי המתלוננות, שביניהן אין קשר, תיארו מעשים דומים מאוד. זאת אל מול גרסת המבקש המכחישה, אשר נקבע כי אין ליתן לה אמון.

בית משפט השלום עמד לצרכי קביעת מתחם העונש ההולם על חומרת מעשיו של המבקש והדגיש כי מעשיו המתוארים באישום הראשון נעשו אל מול עיניה של אחותה הצעירה בת ה-9 של ל'; וכי העבירות בוצעו במוניתו של המבקש, תוך ניצול האמון של המתלוננות בו, ובעוד שהן נתונות לשליטתו. עוד שקל את הנזק שנגרם למתלוננות בשל מעשיו המבקש. בהינתן שיקולים אלו, נקבע מתחם עונש הולם, עבור כל אחד מהמקרים, של מאסר בפועל לתקופה שבין חודשים ספורים ועד 15 חודשים, לצד ענישה נלווית.

אשר לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה - בית משפט השלום ציין כי המבקש - יליד שנת 1951, נשוי, אב לבנות בגירות, וסב לשבעה נכדים, אשר אין לחובתו הרשעות קודמות. עוד סקר את ממצאי הערכת המסוכנות שנערכה בעניינו של המבקש, לפיה רמת מסוכנותו המינית היא נמוכה-בינונית. בית משפט השלום הוסיף ושקל את מצבו הרפואי של המבקש, וכן את מצבה הרפואי הסיעודי של אשתו, הזקוקה לתמיכתו.

בית משפט השלום גזר על המבקש עונש של 10 חודשי מאסר בפועל "לנשיאה ממש"; חמישה חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור כל עבירת מין למשך שלוש שנים; וכן תשלום פיצויים לכל אחת מבין המתלוננות בסך של 4,000 ש"ח.

4. המבקש ערער על גזר דינו לבית המשפט המחוזי. ערעורו נדחה בשל שיקול הדעת הרחב הנתון לערכאה הדיונית בקביעת העונש, חומרת מעשיו, ומאחר שנסיבותיו האישיות נשקלו כנדרש על ידי בית משפט השלום.
5. מכאן הבקשה שלפניי.
- לטענת המבקש, בקשתו חורגת מעניינו הפרטני ועניינה "[ל]קביעת מדיניות הענישה באופן כללי, בניגוד לחוק ולתכליתו". נטען לפגם בכך שבית משפט השלום קבע מתחם ענישה שמתחיל במאסר בפועל לפיו "אין מקום לשיקול מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות". עוד ציין המבקש כי החוק תוקן על מנת לצמצם את השימוש במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח במקרה בו הדבר אינו הכרחי, ולהעדיף חלופות מאסר.
- הודגשו בנוסף נסיבותיו האישיות של המבקש - היותו בן 71 ונעדר עבר פלילי, מצבו הרפואי, וכן מצבה הרפואי הקשה של אשתו, אותה הוא סועד. מטעמים אלו, נטען כי קיימים שיקולי צדק בעטיים יש לקצר את עונש המאסר שהוטל על המבקש בחודש, ולהמירו למאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות.
6. דין הבקשה להידחות.
- הלכה ידועה היא, כי בית משפט זה לא יעתר לבקשת רשות ערעור ב"גלגול שלישי", אלא אם הבקשה מעלה סוגיה משפטית עקרונית, החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או אם מתעוררים בנסיבות העניין שיקולי צדק ייחודיים, לרבות עיוות דין (רע"פ 4665/21 אבו סעדה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (23.8.2021); רע"פ 4209/21 ברכה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (27.6.2021)).
- עוד נקבע, כי רשות ערעור על חומרת העונש תינתן במקרים נדירים בלבד, בהם ניכרת סטייה מהותית ממדיניות הענישה הנוהגת בנסיבות דומות (רע"פ 3619/21 אבו הלאל נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (26.5.2021); רע"פ 3723/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (22.6.2020)).
7. הבקשה שלפניי אינה עומדת ברף המצדיק קבלת רשות ערעור. חרף טענות המבקש היא אינה מעלה סוגית משפטית החורגת מעניינו הפרטני, ואף שיקולי צדק ייחודיים - אין בנמצא.
8. מעשיו של המבקש חמורים וראויים לכל גינוי. במעשים אלו מגולמת חומרה מיוחדת היות שהמבקש, הנוהג ברכב המשרת את הציבור הרחב, ניצל את עיסוקו כנהג מונית על מנת לבצע מעשים מגונים בקורבנות מזדמנים, ובכך גם הפר את האמון שנתנו בו לקוחותיו. אף בקשות המתלוננות כי יחדל ממעשיו, לא סייעו להן.
- מדובר במעשים הגורמים לקורבנות נזק המלווה אותן ומהווה כצל על התנהלותן היום-יומית, וניסיון החיים מלמד כי רישומן של פגיעות מעין אלה שפגע המבקש במתלוננות אינו נמחה בנקל (רע"פ 5332/20 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (2.9.2020)).

9. ביחס לטענות המבקש על אודות מצבו הרפואי - כפי שנפסק לא פעם, לא בכל מקרה בו בריאותו של נידון לקויה, הדבר ימנע את כניסתו למאסר, וחזקה על שירות בתי הסוהר כי יספק למבקש כל טיפול רפואי אשר הוא יזדקק לו (ע"פ 8299/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 40 (31.5.2020)). כמו כן, נתון זה, כמו גם מצבה הרפואי של אשת המבקש, נשקלו במסגרת גזר דינו של בית משפט השלום ואינם מצדיקים הקלה נוספת בעונשו.

מתאימים לענייננו אף הדברים שנקבעו ברע"פ 10213/06 פלוני נ' מדינת ישראל (12.12.2006):

"נראה כי נסיבותיו האישיות של המבקש אכן קשות וכי מאסרו עשוי להשפיע באופן שלילי על בני משפחתו, אך שיקולים אלו נלקחו בחשבון בעת גזירת דינו של המבקש. לאור זאת, ולאור חומרת המעשים שביצע המבקש והעובדה שניצל את מעמדו כנהג מונית על מנת לבצעם, הגעתי למסקנה כי העונש שנגזר עליו מאזן כראוי בין שיקולי הענישה השונים וכי אין מקום להתערב בפסק-דינו של בית-המשפט המחוזי" (שם, עמודים 3-4).

10. למעלה מן הנדרש, לא מצאתי ממש גם בטענת המבקש לפיה נפל פגם בכך שבית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם של "...מאסר בפועל, לתקופה שבין חודשים ספורים ועד 15 חודשים..." (עמוד 4 לגזר הדין), חלף מתחם עונש שמתחיל באפשרות לריצוי עונשו בדרך של עבודות שירות.

מן המפורסמות היא שמאסר בפועל יכול שירוצה בדרך של מאסר מאחורי סורג ובריח, או בדרך של עבודות שירות. היינו, עבודות שירות, אף הן, דרך לריצוי מאסר בפועל (ראו סעיף 51ב(א) לחוק; רע"פ 9961/06 ישעיהו נ' מדינת ישראל (4.12.2006)).

גם מטעם זה, טענת המשיב כי: "...[ו]קביעה כי הגבול התחתון של מתחם הענישה בעבירות שאותם ביצע המבקש מתחיל במאסר בפועל אינה יכולה לעמוד" - אין לה על מה להסתמך, שכן אין ללמוד מקביעת בית משפט השלום כי תחתיתו של מתחם העונש ההולם ב"מאסר בפועל" לתקופה של חודשים ספורים, כי האפשרות לגזור על המבקש עונש של מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות לא נכללה בגדרו.

11. סיכומו של עניין - העונש שנגזר על המבקש הולם את חומרת מעשיו ומשקלל כראוי את נסיבות המקרה. לא מצאתי כל עילה להתערבות בית משפט זה, לא כל שכן במסגרת "גלגול שלישי".

12. הבקשה נדחית אפוא, וממילא נדחית הבקשה לעיכוב ביצוע שהוגשה בד בבד עמה. המבקש יתייצב לריצוי עונשו כקבוע בפסק דינו של בית המשפט המחוזי.

ניתנה היום, כ"ד בשבט התשפ"ב (26.1.2022).

